

У цьому контексті перспективою розвитку є тісніша співпраця аудиторів із фахівцями з кібербезпеки для створення більш комплексних підходів до захисту даних та забезпечення безпеки систем розрахунків із заробітної плати.

Не менш важливою перспективою є потреба у вдосконаленні регулятивної бази. Регуляторні зміни повинні враховувати особливості роботи автоматизованих систем обліку та встановлювати відповідні вимоги для їх перевірки, що забезпечить стабільність і точність аудиторських процесів у цифрову епоху. Наприклад, міжнародні стандарти аудиту можуть бути доповнені вимогами щодо перевірки автоматизованих систем, оцінки якості даних, забезпечення кібербезпеки тощо. Це допоможе аудиторам отримати чіткі інструкції щодо перевірки цифрових систем обліку, зокрема розрахунків із заробітної плати. Такі зміни сприятимуть підвищенню довіри до аудиту в умовах цифрової економіки та забезпечать належний рівень відповідності законодавчим нормам.

Отже, цифрова трансформація надає численні переваги, одночасно створюючи нові виклики у сфері аудиту розрахунків із заробітної плати. Аудитори мають використовувати новітні технології та адаптувати свої методи до цифрової реальності, приділяючи особливу увагу кібербезпеці та відповідності нормативним вимогам. Підвищення кваліфікації аудиторів у сфері цифрових технологій, розвиток регуляторної бази та впровадження нових підходів до перевірки — це важливі кроки на шляху до забезпечення надійності та ефективності аудиторських процесів у майбутньому.

Інформаційні джерела

1. Enterprise resource planning/ Wikipedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Enterprise_resource_planning

УДК 657.6

О.В. Волошина, наук. співроб. (ННЦ «ІАЕ», Київ)

ОСНОВНІ ЦІЛІ ЯКОСТІ ЩОДО ПРИЙНЯТТЯ ТА ПРОДОВЖЕННЯ ВІДНОСИН З КЛІЄНТАМИ ТА КОНКРЕТНИХ ЗАВДАНЬ

Кожна аудиторська фірма має чітко визначити цілі якості, що стосуються прийняття та продовження відносин з клієнтами й конкретних завдань. Відповідно до МСУЯ 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» [1] до них безпосередньо відноситься судження компанії стосовно прийняття або продовження відносини з клієнтом чи конкретного завдання. Воно є доречним, спираючись на:

➤ конкретну інформацію про характер та умови завдання, чесність й етичні цінності клієнта, достатню для змістовного обґрунтування таких суджень;

➤ здатність фірми виконувати завдання згідно професійних стандартів та застосовних нормативних та правових вимог.

Що стосується отриманої інформації про характер й обставини завдання, то вона може включати:

- сферу діяльності конкретного суб'єкта господарювання для якого виконується завдання та відповідні регулятивні фактори;

- характер суб'єкта господарювання (його бізнес-модель та способи фінансування, діяльність, власність й управління, організаційна структура);

- характер основного предмета перевірки і критерії, які застосовуються. Зокрема, у разі інтегрованої звітності основний предмет перевірки може включати екологічну, соціальну інформацію чи інформацію про безпеку та здоров'я, а застосовними критеріями можуть виступати показники оцінки, що встановлені визнаним органом експертів.

Зазвичай отримана інформація для підтвердження суджень компанії про етичні цінності й чесність клієнта включає перелік осіб та ділову репутацію основних власників клієнта, ключових керівників і посадовців, наділених найвищими повноваженнями. Слід зазначити, що на характер та обсяг такої інформації можуть вплинути наступні фактори:

- ✓ основний характер замовника, включаючи складність його структури власності й управління;

- ✓ інформація про ставлення основних власників суб'єкта господарювання, ключового керівництва та осіб, наділених найвищими повноваженнями, до агресивної інтерпретації стандартів бухгалтерського обліку і середовища внутрішнього контролю;

- ✓ характер операцій клієнта, його ділова практика;

- ✓ вказівки на накладені замовником обмеження в обсязі робіт;

- ✓ агресивна зацікавленість клієнта в якомога низьких гонорарах фірми;

- ✓ ознаки причетності замовника до відмивання грошей чи іншої злочинної діяльності;

- ✓ особи та ділова репутація пов'язаних сторін;

- ✓ причини пропонованого затвердження фірми й відмови від повторного затвердження попередньої фірми.

Зауважимо, що аудиторська компанія може отримувати необхідну інформацію з різних як внутрішніх так і зовнішніх джерел. Наприклад, при роботі з новим клієнтом здійснюється запит інформації у поточних чи попередніх надавачів професійних бухгалтерських послуг клієнту дотримуючись відповідних етичних вимог. У випадку відносин з наявним клієнтом, інформація отримується з попередніх або поточних завдань, чи запитується у іншого персоналу фірми, що виконував завдання для клієнта. Можливе також обговорення з третіми сторонами (юрисконсультами, банкірами та колегами по галузі) та фоновий пошук за відповідними базами даних.

Разом з тим, отримана інформація в ході прийняття та продовження роботи фірмою часто може бути актуальною й для команди із завдання при плануванні та виконанні завдання. А деякі професійні стандарти можуть напряму вимагати від команди із завдання отримання та розгляд такої інформації. Так, згідно з параграфом 23 МСА 220 (переглянутий) «Управління якістю аудиту фінансової звітності» партнер із завдання при плануванні та виконанні аудиторського завдання враховує отриману інформацію в процесі прийняття і продовження [2].

Не забуваймо про встановлені вимоги щодо врахування конфлікту інтересів в процесі прийняття чи продовження відносин з клієнтом, конкретного завдання та комунікації з попередньою або поточною аудиторською компанією при прийнятті завдання, що є аудитом чи перевіркою фінансової звітності.

До речі, на здатність суб'єкта аудиторської діяльності виконувати завдання відповідно до професійних стандартів, нормативних та правових вимог може вплинути: наявність у нього відповідних ресурсів для виконання завдання; наявність доступу до інформації або до осіб, що надають таку інформацію; здатність фірми та команди із завдання виконувати свої обов'язки з дотриманням відповідних етичних вимог.

Аудиторська фірма при визначенні наявності ресурсів для виконання завдання може враховувати обставини виконання завдання, крайній термін подання звітності, наявність експертів необхідних для залучення, потреби в технологічних ресурсах (ІТ-додатках) та інтелектуальних ресурсах (методології, тематичних і галузевих посібниках, доступі до джерел інформації). Однак, на наше переконання, найважливіше проаналізувати наявність в компанії осіб, які володіють відповідними навиками та компетенцією, включаючи достатній час для виконання завдання. Тобто важливо вивчити наявність:

- ❖ осіб, що відповідатимуть за загальне керівництво та контроль за виконанням завдання;

- ❖ осіб, які мають достатні знання у відповідній галузі та знання основного предмету перевірки або критеріїв, що повинні застосовуватися при підготовці інформації щодо основного предмету перевірки, володіють досвідом роботи з відповідними нормативними вимогами, вимогами до звітності;

- ❖ осіб для виконання окремих аудиторських процедур стосовно фінансової інформації компонента для аудиту фінансової звітності групи.

До цілей якості щодо прийняття та продовження відносин з клієнтами й конкретних завдань безпосередньо відносяться також фінансові й операційні пріоритети фірми. Вони, як правило, не призводять до появи хибних суджень стосовно прийняття або продовження відносини з клієнтом чи конкретного завдання.

Фінансові пріоритети, зрозуміло, можуть бути зосереджені на прибутковості фірми, адже, отримані за виконання завдань гонорари, безперечно, впливають на фінансові ресурси фірми.

Що стосується операційних пріоритетів, то вони можуть включати стратегічні пріоритетні області, наприклад, зростання частки ринку фірми, нові пропозиції послуг або галузева спеціалізація. Звісно, можуть виникнути обставини, за яких фірма буде задоволена узгодженим гонораром за завдання, проте їй не слід приймати чи продовжувати виконання завдання або відносини з клієнтом. На наше переконання, таке може трапитись, коли клієнту не вистачає чесності й етичних цінностей.

Слід зазначити, що можуть бути й інші обставини, при яких встановлений за завдання гонорар недостатній, враховуючи характер та обставини виконання такого завдання, і це, відповідно, може знизити здатність аудиторської компанії виконувати завдання згідно професійних стандартів, правових й нормативних вимог. Так, кодекс Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів стосується різних видів винагород та гонорарів, включаючи обставини, що можуть створити загрозу для дотримання основоположного принципу належної ретельності та професійної компетентності, коли встановлений гонорар за виконання завдання занадто низький.

Отже, чітке визначення аудиторською фірмою основних цілей щодо прийняття і продовження відносин з клієнтами та конкретних завдань вимагає особливої уваги, адже від цього залежить їх майбутнє.

Інформаційні джерела

1. Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг». 2022. IFAC (МФБ) URL: <http://surl.li/qwdwzm>.

2. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 220 (переглянутий) «Управління якістю аудиту фінансової звітності». 2022. IFAC (МФБ) URL: <http://surl.li/igvdsnq>.

УДК 658.5:338.242

Є. В. Воронюк, викл. (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

AGILE-ТРАНСФОРМАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Досягнення стану економічно безпечного функціонування та стратегічного розвитку є основним прагненням кожного підприємства. Сучасні умови ведення бізнесу, як на глобальному, так і на локальному рівнях, характеризуються швидкими змінами в економіко-правовому ландшафті. В таких умовах кожен суб'єкт господарювання прагне підвищити адаптивні властивості підприємства за рахунок впровадження більш гнучких стратегій у реалізації бізнес-процесів.

У Cambridge Dictionary слову «agile» надається таке визначення – можливість рухатись і думати швидко і розумно [1]. Якщо застосувати це визначення як підхід до інтерпретації поняття «бізнес-процес» за міжнародним